

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN KIM OANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM CẤU TRÚC VÀ TÁI SINH
TỰ NHIÊN TRONG MỘT SỐ QUẦN XÃ RỪNG TRỒNG
THUẦN LOÀI VÀ HỖN GIAO TẠI XÃ NGỌC ĐƯỜNG
THÀNH PHỐ HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN KIM OANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM CẤU TRÚC VÀ TÁI SINH
TỰ NHIÊN TRONG MỘT SỐ QUẦN XÃ RỪNG TRỒNG
THUẦN LOÀI VÀ HỖN GIAO TẠI XÃ NGỌC ĐƯỜNG
THÀNH PHỐ HÀ GIANG**

**Chuyên ngành: Sinh thái học
Mã số: 60.42.01.20**

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. LÊ NGỌC CÔNG

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan nghiên cứu là của riêng tôi.

Các số liệu kết quả nêu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả

Trần Kim Oanh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn tốt nghiệp này, tôi xin trân trọng cảm ơn PGS.TS Lê Ngọc Công đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu khoa học để hoàn thành luận văn thạc sỹ.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy cô giáo trong ban chủ nhiệm khoa Sinh - KTNN, khoa Sau Đại học - trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, cùng các thầy cô đã nhiệt tình giảng dạy và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong học tập và nghiên cứu khoa học.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã luôn luôn động viên giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn lãnh đạo trường THPT Ngọc Hà - TP Hà Giang và các tổ chức cá nhân đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi được học tập và hoàn thành luận văn này.

Tác giả

Trần Kim Oanh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT VÀ KÍ HIỆU SỬ DỤNG TRONG LUẬN VĂN ...	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Giới hạn nghiên cứu.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN CÁC VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Một số khái niệm về tái sinh và phục hồi	4
1.1.1. Tái sinh rừng.....	4
1.1.2. Phục hồi rừng.....	5
1.2. Nghiên cứu về cấu trúc rừng	5
1.2.1. Nghiên cứu về cấu trúc rừng trên thế giới	5
1.2.2. Những nghiên cứu về cấu trúc rừng ở Việt Nam	8
1.3. Nghiên cứu về tái sinh rừng	12
1.3.1. Trên thế giới.....	12
1.3.2. Ở Việt Nam.....	17
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ..	25
2.1. Đối tượng nghiên cứu	25
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	25
2.2.1. Đặc điểm cấu trúc của các quần xã rừng trồng	25
2.2.2. Thành phần dạng sống trong các quần xã rừng trồng.....	25
2.2.3. Đặc điểm tái sinh trong các quần xã rừng trồng	25
2.3.4. Đề xuất một số giải pháp nhằm xúc tiến tái sinh tự nhiên trong các quần xã rừng trồng	25

2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	25
2.3.1. Thu thập số liệu về điều kiện tự nhiên, dân sinh, kinh tế - xã hội	25
2.3.2. Thu thập số liệu ở thực địa	26
2.3.3. Phỏng vấn người dân tại khu vực nghiên cứu.....	28
2.3.4. Phương pháp phân tích, xử lí số liệu	28
Chương 3: ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI KHU VỰC NGHIÊN CỨU....	32
3.1. Điều kiện tự nhiên.....	32
3.1.1. Vị trí địa lý.....	32
3.1.2. Đặc điểm địa hình	32
3.1.3. Đặc điểm khí hậu, thủy văn.....	33
3.1.4. Tài nguyên thiên nhiên.....	34
3.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	35
3.2.1. Dân số, dân tộc.....	35
3.2.2. Sản xuất Nông - Lâm nghiệp.....	36
3.2.3. Sản xuất Công nghiệp.....	37
3.2.4. Xây dựng nông thôn mới.....	37
3.2.5. Văn hóa, giáo dục, y tế.....	38
3.2.6. Thương mại, dịch vụ	38
Chương 4: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ PHÂN TÍCH	40
4.1. Đặc điểm tầng cây cao của các quần xã rừng trồng tại KVNC	40
4.2. Thành phần dạng sống thực vật trong quần xã rừng trồng thuộc KVNC	46
4.2.1. Thành phần dạng sống dưới tán rừng trồng Mỡ.....	46
4.2.2. Thành phần dạng sống trong quần xã rừng trồng Keo	47
4.2.3. Thành phần dạng sống trong quần xã rừng trồng hỗn giao (Thông Keo lá tràm)	47
4.3. Đặc điểm tái sinh tự nhiên quần xã rừng trồng	48
4.3.1. Cấu trúc tổ thành cây tái sinh	48
4.3.2. Chất lượng và nguồn gốc cây tái sinh.....	54

4.3.3. Phân bố cây tái sinh theo cấp chiều cao.....	55
4.3.4. Phân bố cây tái sinh theo cấp đường kính.....	57
4.5. Đề xuất một số giải pháp nhằm xúc tiến khả năng tái sinh tự nhiên ở các quần xã rừng trồng tại KVNC	60
4.5.1. Giải pháp về chính sách	60
4.5.2. Giải pháp về kỹ thuật	62
KẾT LUẬN, TỒN TẠI VÀ KIẾN NGHỊ.....	66
1. Kết luận	66
2. Tồn tại	67
3. Kiến nghị.....	65
TÀI LIỆU THAM KHẢO	68
PHỤ LỤC	

**DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT VÀ KÍ HIỆU
SỬ DỤNG TRONG LUẬN VĂN**

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1.	$D_{1,3}$	Đường kính ngang ngực (1,3m)
2.	H_{vn}	Chiều cao vút ngọn
3.	ÔTC - ÔDB	Ô tiêu chuẩn - Ô dạng bản
4.	ft	Trị số thực nghiệm
5.	flt	Trị số lý thuyết
6.	[1]	Thứ tự tài liệu tham khảo
7.	KVNC	Khu vực nghiên cứu

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 4.1. Đặc điểm tầng cây cao của các quần xã rừng trồng tại KVNC . . .	40
Bảng 4.2. Kết quả mô phỏng và kiểm tra giả thuyết bằng hàm Meyer về luật phân bố $N/D_{1.3}$	41
Bảng 4.3. Tương quan giữa chiều cao vút nhọn và đường kính ngang ngực ($H_{VN}/D_{1.3}$)	44
Bảng 4.4. Thành phần dạng sống trong các quần xã rừng trồng	46
Bảng 4.5. Đặc điểm kết cấu tổ thành lớp cây tái sinh trong quần xã rừng trồng Mỡ	48
Bảng 4.6. Đặc điểm kết cấu tổ thành lớp cây tái sinh trong quần xã rừng trồng Keo	50
Bảng 4.7. Đặc điểm kết cấu tổ thành lớp cây tái sinh trong quần xã rừng trồng hỗn giao (Thông + Keo lá tràm)	51
Bảng 4.8. Chất lượng cây tái sinh dưới quần xã rừng trồng tại KVNC	54
Bảng 4.9. Nguồn gốc cây tái sinh trong các quần xã rừng trồng tại KVNC .	55
Bảng 4.10. Mật độ cây tái sinh theo cấp chiều cao trong các quần xã rừng trồng tại KVNC	56
Bảng 4.11. Mật độ cây tái sinh theo cấp đường kính trong các quần xã rừng trồng tại KVNC	58

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Cách bố trí các ô dạng bản trong các ô tiêu chuẩn	27
Hình 4.1. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} rừng trồng thuần loài Mỡ	42
Hình 4.2. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} rừng trồng thuần loài Keo	43
Hình 4.3. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} rừng trồng hỗn giao (Thông + Keo lá trà)	43
Hình 4.4. Biểu đồ phân bố số cây theo cấp chiều cao dưới tán rừng trồng thuộc khu vực xã Ngọc Đường - thành phố Hà Giang.....	57
Hình 4.5. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} của cây tái sinh dưới tán rừng trồng thuần loài Mỡ	59
Hình 4.6. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} của cây tái sinh dưới tán rừng trồng thuần loài Keo	59
Hình 4.7. Biểu đồ phân bố N/D _{1.3} của cây tái sinh dưới tán rừng trồng hỗn giao (Thông + Keo).....	60